

Reseberättelse från 4th international conference and course on neuromuscular ultrasound den 12-14 november, i Palermo, Italien.

Carolina Brink och Despina Triantafillidou

Klinisk Neurofysiologi, Akademiska sjukhuset, Uppsala.

Tidigt den 12 november hämtade en taxi oss för att ta oss till Arlanda flygplats för vidare resa ner till Sicilien. Efter flera timmars flygresor med mellanlandning i Rom så hade vi bytt bort novemberrusk mot ett ca 20 gradigt sommarväder. Men så fort vi hade landat så var det bara att ta första bästa taxin till kursen som redan var igång. Vi missade öppningsföreläsningen men hann till introduktionsföreläsningen som hette "US basics". Den handlade om väldigt viktiga grundläggande fakta om ultraljud. Vi gick ingående igenom ultraljudsterminologin och fick svar på en rad frågor om ultraljud, till exempel, vad är en probe och vilka olika typer finns det? Vilken/vilka av dem är bra att använda för att kunna se just perifera nerver? Vad finns det för felkällor? Vilka frekvenser ska användas för att se olika anatomiska strukturer optimalt? Svaret på den sista frågan är att man ska ha en högre frekvens för att få bättre upplösning men att man då inte kan se så djupt.

Kursen var uppdelad i två nivåer; bas och avancerad. Vi valde bas då våra tidigare kunskaper inom ultraljud var begränsade. Det var ett bra val då den var en bra blandning mellan teoretiska och praktiska moment. Första dagens föreläsningar handlade mycket om vad man ser med ultraljud, vilka strukturer som går att urskilja och hur man använder en

ultraljudsapparat. Vi fick även en genomgång av ultraljudsmetodens styrkor och svagheter. Första nerven som vi gick igenom var medianusnerven. Vi tittade på hur nerven ser ut normalt och vid karpaltunnelsyndrom. För det är ju så att om det är något som trycker på en nerv, så som vid karpaltunnelsyndrom, så blir nerven tjockare lite proximalt om inklämningsområdet. Den demonstrerades först på en storbildsskärm och direkt efteråt fick vi möjligheten att använda våra nya kunskaper och öva praktiskt så kallad "hands-on".

Andra dagen på kursen var en väldigt lång dag med föreläsningar från kl. 08.00 till kl. 20.00. Vi hann gå igenom ett antal nerver, bland annat, Ulnaris, Radialis, Plexus, Tibialis, Peroneus och Suralis. Alla nerver och strukturer togs upp var för sig. Först teoretiskt i form av en föreläsning och sedan med storbildsdemonstration och sist fick vi själva träna praktiskt. Det tråkiga med "hands-on"-delen där vi fick träna praktiskt var att det var få ultraljudsstationer i relation till antal kursdeltagare. Det var alltid ett stort antal personer som stod runt varje apparat. Vid varje ultraljudsapparat fanns det en mer erfaren instruktör som gärna hjälpte till, förklarade och berättade om de olika strukturerna vi såg på skärmen.

Sista dagen bjöd på föreläsningar om hur det ser ut på ultraljud vid olika patologier så som polyneuropati, GBS, CIDP och gliom. Och det diskuterades även hur ultraljud kan användas tillsammans med neurofysiologiska metoder för att ställa en säkrare diagnos. För att vi måste komma ihåg att ultraljud som metod är ett komplement och inte till för att byta ut neurografier vid, till exempel, karpaltunnelfrågeställningar.

Ett avslutande och roligt inslag efter två intensiva kursdagar var en lek som de kallade för "ultrasound Olympic game". De hade gömt fyra olika objekt, ett batteri, en sked, en penna och en tärning i varsin köttbit; dessa var hemliga för oss deltagare. Vi fick därefter, under tidspress, använda oss av våra nya kunskaper i ultraljud för att lista ut vilka objekt som var gömda. Det visade sig vara en riktigt tuff men rolig uppgift.

Sist så vill vi säga tack till föreningen för stipendierna. Det hjälpte oss att komma iväg på denna spännande och lärorika kurs/konferens om ultraljud. Vi fick lära oss mycket som kommer att vara till nytta vid införandet av ultraljud på nerver som metod i Uppsala. Det var kul att få vara med på en konferens som samlar de främsta inom området, där nya kontakter kunde knytas, och där vi verkligen kunde känna hur optimistiska alla är inför ultraljud. Vi rekommenderar kursen till andra som ska börja med ultraljud.